

2 pav. Šurfe 12 aptikta lipdyta šukė. V. Juškaičio nuotr.

Fig. 2. A sherd of hand built pottery discovered in test pit 12.

0 1 cm

žemės paviršiaus aptiktas 15–20 cm storio pilko smėlio sluoksnis. Jame rasta lipdytų puodų šukių grublėtu ir lygiu paviršiumi (2 pav.). Prieš kasant tranšėją elektros kabeliui jos vietoje atlikti detalieji tyrimai, ištirta 23,5x1 m dydžio perkasa (23,5 m^2 plotas). Perkasos centrinėje dalyje rastas pilko smėlio sluoksnis su lipdytomis puodų šukėmis grublėtu paviršiumi. Šurfo 12 ir perkasos 1 vietoje aptiktas kultūrinis sluoksnis, datuojamas I tūkst. Išlikęs vertingas kultūrinis sluoksnis yra tarp dviejų kalvelių. Gali būti, kad aplink kultūrinis sluoksnis suardytas ariant, o žemesnėje vietoje jis išliko, nes buvo užariama iš viršaus. Perkasos 1 tyrimai parodė, kad R–V kryptimi išlikusio kultūrinio sluoksnio plotis apie 10 m. Kiek tęsiasi kultūrinis sluoksnis į Š ir P nuo perkasos 1, nežinoma. Šie tyrimai praplečia archeologinį kompleksą. Naujai atrastas kultūrinis sluoksnis rodo, kad gyventa ne tik piliakalnio papėdėje, bet ir toliau nuo jo.

Ištyrus perkasą ir šurfus apie 760 m ilgio, apie 50 cm pločio ir iki 90 cm gylio likusioje tranšėjų dalyje (apie 380 m^2 dydžio plote) vykdyti žvalgymai, vertingo kultūrinio sluoksnio ar radinių nerasta.

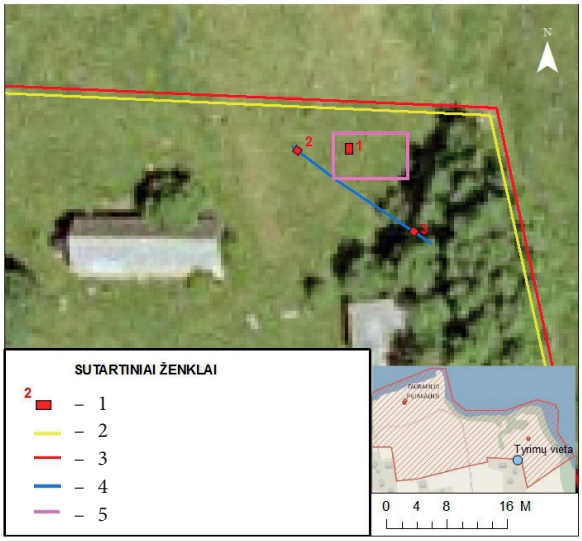
The Settlement in the Vicinity of Lavariškiai Hillfort

In 2017, an excavation (16 test pits and one trench totalling 41.5 m^2) was conducted in Rangava village (Trakai District, South Lithuania) 40 m to the E of Lavariškiai Hillfort. A 10–20 cm thick cultural layer (Fig. 1) with sherds of 1st-millennium hand built pottery with rough surfaces (Fig. 2) was discovered at a depth of 55–60 cm below the current ground's surface in test pit 12 and the trench.

Vytautas Juškaitis

Gyvenvietė Taurapilio piliakalnio aplinkoje

2017 m. Taurapilio kaime (Utenos r., Tauragnų sen.), Tauro gatvėje esančiame sklype, kur planuojama statyti pirtį, atlikti žvalgomieji

1 pav. Situacijos planas: 1 – šurfų vietos ir numeriai; 2 – sklypo Taurapilio kaime Tauro g. 18 ribos; 3 – Taurapilio piliakalnio su gyvenviete (UK 24073) ribos; 4 – būsimų tranšėjų vietos; 5 – būsimos pirties su terasa vieta. V. Juškaičio brėž.

Fig. 1. Situation plan: 1 – test pit location and number; 2 – the boundaries of the plot at Tauro St. 18, Taurapilis village; 3 – the boundaries of Taurapilis Hillfort and Settlement (UK 24073); 4 – future utility line locations; 5 – the location of a future sauna with a terrace.

tyrinėjimai (1 pav.). Tyrimų vieta yra apie 130 m į P nuo Tauragno ežero, 230 m į ŠV nuo Taurapilio pilkapyno, 250 m į PR nuo Taurapilio piliakalnio. Būsimos pirties ir tranšėjų vietose ištirta po vieną šurfą.

1,5x1 m dydžio ***šurfas 1*** matuotas būsimos pirties vietoje. Po 5 cm storio velėna aptiktas 35–40 cm storio pilko smėlio sluoksnis su maišytais I tūkst. II pusės – XXI a. pradžios radiniais: lipdyta buitine keramika, šlaku, gargaže, fajansinių lėkščių šukėmis, geležiniais kaltiniais ir fabrikiniais vinimis, asbestiniu šiferiu, stiklinių butelių šukėmis, smulkiais rusvų molinių plytų fragmentais. Po pilko smėlio sluoksniu 40–45 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus aptiktas 15–20 cm storio tamsiai pilko smėlio sluoksnis, kurio apačia pasiekta 60–65 cm gylyje. Šiame sluoksnyje rasta lipdytų puodų šukių, šlako gabalėlių, smulkus neaiškios paskirties geležinio dirbinio fragmentas, dideliame karštyje apsilydęs kalkakmenis. Po tamsiai pilko smėlio sluoksniu 60–65 cm gylyje pasiektas įžemis – rusvas smėlis.

Šurfas 2 (1 m^2) matuotas būsimos tranšėjos vietoje. Jame po 5 cm storio velėna aptiktas 30–35 cm storio pilko smėlio sluoksnis su maišytais I tūkst. II pusės – XXI a. pradžios radiniais: keramika, šlaku, neaiškios paskirties geležine skardele su skylute, smulkiais rusvų molinių plytų fragmentais. Po pilko smėlio sluoksniu 35–40 cm gylyje nuo dabartinio žemės paviršiaus aptiktas 15–20 cm storio tamsiai pilko smėlio sluoksnis (2 pav.), kurio apačia pasiekta 55–60 cm gylyje. Šiame sluoksnyje rasta tik lipdytų puodų šukių. Po šiuo sluoksniu 55–60 cm gylyje pasiektas įžemis – rusvas smėlis.

1x1 m dydžio ***šurfas 3*** matuotas irgi būsimos tranšėjos vietoje. Po 5 cm storio velėna aptiktas 25–30 cm storio pilko smėlio sluoksnis su XX–XXI a. pradžios radiniais. Giliau buvo įžemis – rusvas smėlis.

2 pav. Šurfo 2 PV sienelė. V. Juškaičio nuotr.
Fig. 2. The SW wall of test pit 2.

Žvalgomųjų tyrimų metu šurfuose 1 ir 2 aptiktas 10–20 cm storio kultūrinis sluoksnis su I tūkst. II pusės – II tūkst. pradžios radiniais rodo, kad Taurapilio piliakalnio papėdės gyvenvietė išlikusi ir už dabar saugomos teritorijos ribų.

The Settlement in the Vicinity of Taurapilis Hillfort

In 2017, a field evaluation (three test pits totalling 3.5 m^2) was conducted in the visual protection zone of Taurapilis Hillfort (Utena District, East Lithuania) (Fig. 1). A 10–20 cm thick cultural layer (Fig. 2) with hand built pottery from the second half of the 1st–early 2nd millennium was discovered under a 40–50 cm thick layer of topsoil in test pits 1 and 2.

Vida Kliaugaitė

Luokavos piliakalnis

2017 m. VĮ „Mažeikių miškų urėdija“ inicijavo Luokavos (Kerežių, Lokavos kalno) piliakalnio (Akmenės r., Naujosios Akmenės sen., Vegerių kaimas) sutvarkymo bei rekreacinės